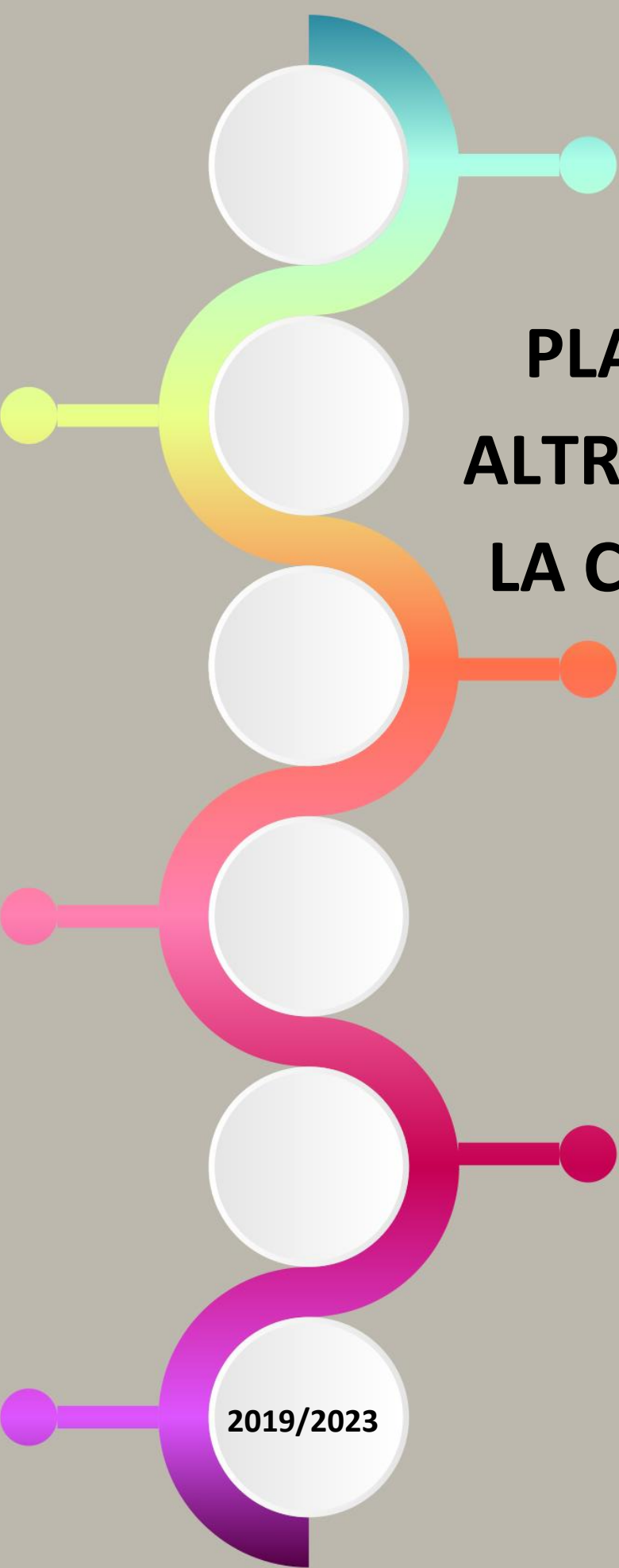

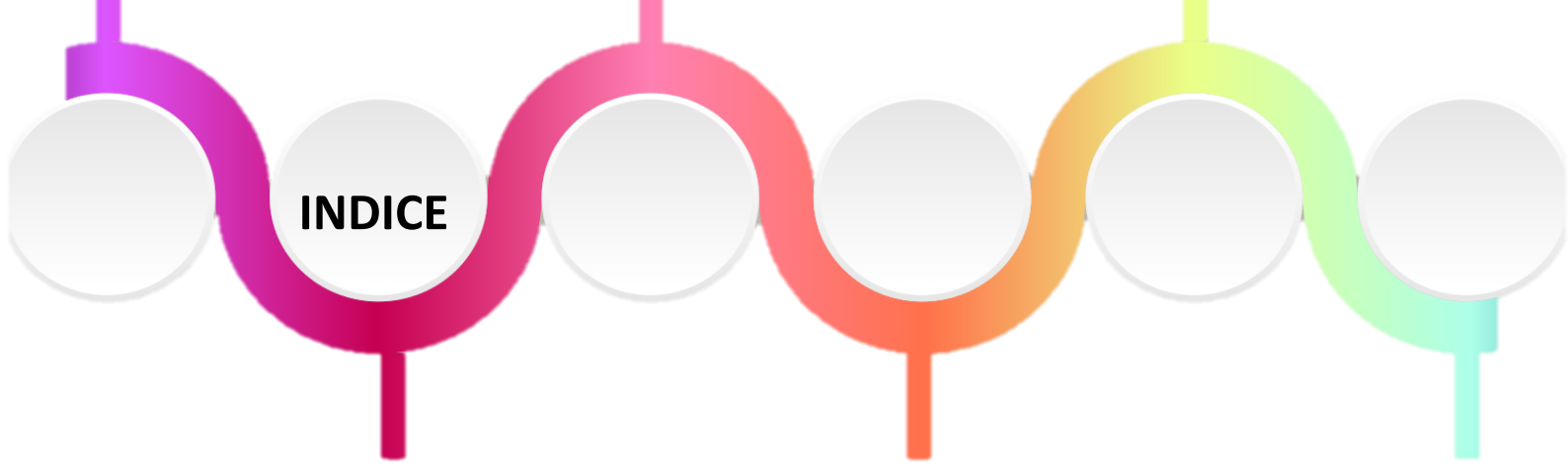
PLA DE DROGUES I ALTRES ADDICIONS DE LA CIUTAT DE LLEIDA

2019/2023

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

INDICE

PRESENTACIÓ	3
1. MARC LEGAL I NORMATIU	4
1.1 LEGISLACIÓ ESTATAL	5
1.2 LEGISLACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA	5
1.3 ORDENAMENT EN L'ÀMBIT LOCAL	8
1.4 MARCS ESTRATÈGICS DE REFERÈNCIA	9
2. DIAGNÒSTIC PREVI	11
3. PRINCIPIS RECTORS	16
4. PLA D'ACCIÓ: EIXOS ESTRATÈGICS, OBJECTIUS I ACTUACIONS	19
EIX ESTRATÈGIC DE PROMOCIÓ DE LA SALUT I PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES	20
EIX ESTRATÈGIC: REDUCCIÓ DE RISCOS ASSOCIATS AL CONSUM DE DROGUES	24
EIX ESTRATÈGIC: ATENCIÓ I TRACTAMENT A PERSONES USUÀRIES DE DROGUES	27
5. METODOLOGIA	29
6. MECANISMES D'AVUACIÓ	31
7. CARTERA DE SERVEIS	33
8. DOCUMENTACIÓ I FONTS CONSULTADES	35

PRESENTACIÓ

Lleida treballa des de fa molt anys per fer prevenció i intervenció dins l'àmbit de les addiccions des d'una perspectiva educativa i des del foment de la promoció i prevenció de la salut entre la ciutadania i, especialment, entre el col·lectiu d'infants, adolescents i joves i llurs famílies, i professionals de l'àmbit educatiu, social i sanitari.

Presentem amb aquest document el Pla de drogues i altres addiccions de la ciutat de Lleida 2019-2023 com una eina dinàmica per desenvolupar estratègies de treball vinculades a diversos eixos amb la finalitat de sensibilitzar, prevenir, atendre i reduir riscos en relació a les conductes addictives de la població.

L'objectiu compartit amb tots els agents vinculats amb aquest àmbit és potenciar un abordatge participatiu, transversal i interdisciplinari per treballar conjuntament i poder definir noves estratègies de treball adequades a les necessitats socials actuals per donar una resposta coordinada i eficaç.

Esperem doncs que aquest instrument sigui un pas endavant en prevenció i intervenció en addiccions al nostre municipi.

Regina Cairol i Berengueres

Regidora de Polítiques per als Drets Socials

1. MARC LEGAL I NORMATIU

MARC LEGAL I NORMATIU

El marc normatiu que regula la intervenció municipal en matèria de drogodependències, ve delimitat per una sèrie de preceptes legals que, començant per la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, tenen la seva continuïtat en la Llei de Bases de Règim Local i es concentren en les respectives Lleis Autonòmiques.

1.1 LEGISLACIÓ ESTATAL

La **Constitució Espanyola**, en el seu article 43, estableix el dret de tots els ciutadans a la protecció de la Salut, al temps que estableix la responsabilitat dels poders públics com a garantia fonamental d'aquest dret:

Article 43.1	Article 43.2	Article 45.3
Es reconeix el dret a la protecció de la salut.	Competeix als Poders Públics organitzar i tutelar la Salut Pública per mitjà de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.	Els Poders Públics fomentaran l'Educació Sanitària, l'Educació Física i l'Esport. Així mateix, facilitaran l'adequada utilització de l'oci.

La **Llei General de Sanitat 14/1986, de 25 d'abril**, constitueix la resposta normativa bàsica al mandat constitucional sobre protecció de la Salut.

1.2 LEGISLACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

L'**Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006**, en l'article 162, atorga al Govern de la Generalitat la competència de l'ordenació, la planificació, la determinació, la regulació i l'execució de les prestacions i els serveis sanitaris, sociosanitaris i de salut mental de caràcter públic en tots els nivells i per a totes els ciutadans en el territori català.

LLEI 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.	LLEI 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública	LLEI 11/2009, de 6 de juliol,
Una normativa bàsica que defineix el camp d'acció dels municipis en matèria de salut.		De regulació administrativa dels espectacles públics i activitats recreatives.

DECRET 105/2009, de 7 de juliol	DECRET 30/2006, de 28 de febrer	DECRET 32/2005, de 8 de març
pel qual es crea la Comissió Interdepartamental sobre drogues.	pel qual es crea el Pla director de Salut mental i addiccions.	pel qual es regula la senyalització de les limitacions en la venda de begudes alcohòliques en establiments i màquines expenedores.
DECRET 219/2005, d'11 d'octubre	LLEI 1/2002, d'11 de març	LLEI 8/1998, de 10 de juliol
de reestructuració del Departament de Salut.	de tercera modificació de la Llei 20/1985, de 25 de juliol, que estableix mesures limitadores noves amb la vista a la protecció dels joves com a grup social més vulnerable davant dels productes que generen dependència. (Prohibició de venda i subministrament de begudes alcohòliques a menors de 18 anys).	de segona modificació de la Llei 20/1985, de 25 de juliol, que amplia la prohibició del consum de begudes alcohòliques en determinats establiments i restringeix aquesta activitat i la de subministrament durant les hores nocturnes en alguns establiments oberts al públic. També s'estableix la intervenció dels municipis en la regulació de les limitacions esmentades.
LLEI 10/1991, de 10 de maig, de modificació de la Llei 20/1985	DECRET 235/1991, de 28 d'octubre	DECRET 266/1991, d'11 de desembre
de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.	de desenvolupament de la Llei 10/1991, de 10 de maig, pel qual es regulen les advertències, missatges dissuasius, logotips i senyalització sobre el tabac i les begudes alcohòliques.	pel qual es regula la capacitat sancionadora que preveu la Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.
ORDRE de 20 de febrer de 1991	LLEI 20/1985, de 25 de juliol	
reguladora dels tractaments que contempla el Reial Decret 75/1990, de 19 de gener.	de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència.	

COMPETÈNCIES AUTONÒMIQUES

El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya té la potestat genèrica pel que fa a l'atenció dels problemes relacionats amb les drogues.

DECRET 219/2005	
d'11 d'octubre, de reestructuració del Departament de Salut, s'exposen les funcions que corresponen a la Subdirecció General de Drogodependències de la Direcció General de Salut Pública i a la Direcció General de Planificació i Avaluació, que tenen la responsabilitat, entre altres, de:	▪ Gestionar les polítiques sanitàries en matèria de prevenció, assistència i tractament de les drogodependències. ▪ Coordinar els dispositius tant governamentals com no governamentals implicats en la lluita contra aquesta malaltia. ▪ Elaborar els informes preceptius per a l'autorització i el registre dels centres i els serveis destinats a l'atenció a les drogodependències. ▪ Donar assistència tècnica als centres i serveis de caràcter públic que actuen en l'àmbit de l'atenció i la prevenció de les drogodependències. ▪ Gestionar, si s'escau, els concerts, els contractes, les subvencions i altres prestacions econòmiques en matèria de drogodependències. ▪ Coordinar-se amb els òrgans d'altres departaments que participen en els programes d'actuació interdepartamentals en relació amb drogodependències. ▪ Establir actuacions per al foment i la millora dels serveis en la matèria d'atenció i prevenció de les drogodependències. ▪ Planificar i programar les actuacions referides al desplegament de la Llei 20/1985.

La Subdirecció General de drogodependències ha de definir, impulsar i coordinar totes les estratègies i recursos preventius relacionats amb les drogues i les drogodependències, i facilitar la coordinació de prestacions dels altres departaments de la Generalitat i d'altres institucions implicades.

1.3 ORDENAMENT EN L'ÀMBIT LOCAL

Correspon a l'**Administració Local**, a més a més d'aquelles altres competències que l'ordenament jurídic li confereix, el desenvolupament de les següents funcions:

- Desenvolupar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit comunitari.
- Procurar la integració social dels usuaris de drogues, mitjançant el desenvolupament de plans de formació professional i promoció de l'ocupació.
- Elaborar i posar en marxa mesures de limitació de l'oferta i disponibilitat, fonamentalment de drogues legals.
- Executar la funció i la potestat sancionadores, així com la cooperació de la policia local.
- Coordinar les intervencions en matèria de drogodependències a nivell local.

La Llei Reguladora de Bases de Règim Local, de 2 d'abril de 1985

en el seu article 25, defineix les competències dels municipis en la promoció i desenvolupament dels recursos i instruments de suport social:

- Protecció de la salubritat pública.
- Seguretat en els llocs públics
- Prestació dels Serveis Socials i de promoció i inserció social.
- Activitats o instal·lacions culturals i esportives, ocupació dels temps lliure.

Segons la Llei 18/2009 de Salut Pública de Catalunya,

els ajuntaments són competents per prestar els serveis mínims en l'àmbit de la salut pública. Aquestes prestacions van destinades a garantir la innocuïtat i la salubritat dels productes alimentaris; preservar la salut de la població davant els agents físics, químics i biològics; fer vigilància sanitària; i promoure la salut i prevenir la malaltia. En l'article 52 s'expliciten les competències de les que disposen els municipis, entre elles, la gestió del risc en diversos àmbits.

DECRET LEGISLATIU 2/2003,

de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya on es reconeix en l'àmbit de l'Administració local la plena competència en el desenvolupament de polítiques de prevenció, serveis i reinserció social.

Ordenança municipal de civisme i convivència (OMCC)

En l'article 19 de l'OMCC fa referència al consum de substàncies que puguin generar dependència. Dins els seus 8 punts concreta la prohibició del consum de substàncies i la seva tinença a la via pública, establiments o transports públics, així com en centres educatius, benzineres i àrees de servei i descans. També limita la promoció pública per part d'organitzadors d'espectacles o establiments i la venda o subministrament a menors.

Igualment, l'OMCC recull que queda especialment prohibit el consum de begudes alcohòliques en espais públics quan puguin alterar greument la convivència ciutadana, fora dels espais expressament reservats per a aquesta finalitat i especialment quan es provoquin molèsties a d'altres persones o es destorbi la tranquil·litat veïnal.

1.4 MARCS ESTRATÈGICS DE REFERÈNCIA

Referències a nivell europeu

Estratègia europea sobre Drogues 2013-2020 amb dos grans àmbits d'actuació: la reducció de la demanda de drogues i la reducció del subministrament de drogues, i potencia el treball transversal a través de la coordinació, la cooperació internacional i la investigació, informació, control i avaluació.

Referències a nivell estatal

El Pla Nacional sobre Drogues, des de la seva creació al 1985 ha estat assentat sobre les bases fonamentals d'actuació en la matèria tant pel que fa al control de l'oferta com a la reducció de la demanda, en les tres dimensions clàssiques de prevenció, assistència i inserció, dedicant un considerable esforç a la coordinació amb les Comunitats Autònomes en aquest terreny d'intervenció.

Estrategia Nacional sobre Adicciones 2017-2024 posa l'accent a la reducció de danys per aconseguir una societat més saludable i segura. Igualment, considera clau la coordinació i l'empoderament de actors que treballen dins d'aquest àmbit.

El Plan Nacional de Adicciones 2018-2020 que desenvolupa 6 eixos d'actuació: la coordinació, la prevenció i sensibilització social, l'atenció integral, la millora del coneixement, la reducció de l'oferta i la cooperació internacional.

Red Española de ciudades saludables creada en 1988 per la FEMP i que es dedica a la promoció i protecció de la salut i al benestar de la ciutadania en concordança amb els principis d'actuació del projecte "Healthy Cities" de la Organització Mundial de la Salut.

Estrategia de promoción de la salud y prevención en el Sistema de Nacional de Salud aprovada pel Consell Interterritorial del SNS el 18 de desembre de 2013 que pretén facilitar un marc comú per la promoció de la salut i la prevenció primària, implicant activament a tots els sectors de la societat i promovent la participació de la població per incrementar la seva autonomia i la seva capacitat per exercir un major control sobre la salut.

Referències a nivell autonòmic (Catalunya)

Pla de salut de la Generalitat de Catalunya 2016-2020 és el marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut que desenvolupa la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de millorar la salut i la qualitat de vida de la població. Pretén donar resposta als principals reptes de salut i treballar per a la consolidació del sistema sanitari. Té com a àrees prioritàries, entre altres, la salut mental i les addiccions.

Pla director de Salut Mental i Addiccions 2017-20 aposta per un model d'atenció comunitària en salut mental, orientat a la recuperació i la inclusió social de les persones i el seu apoderament.

Pla interdepartamental de salut pública PINSAP 2017-2020 que desenvolupa accions intersectorials, interdepartamentals i interadministracions sobre els determinants específics: salut mental/benestar emocional, vulnerabilitat, tabac, addiccions,... entre altres.

Llibre Blanc de la prevenció a Catalunya: consum de drogues i problemes associats que recull i presenta, en forma d'Estratègia nacional de prevenció, les bases sobre les quals s'haurà de desenvolupar el futur Pla de Prevenció de Catalunya.

Plans municipals que incorporen la visió de promoció de la salut en els eixos estratègics:

- Pla local de Joventut 2016 - 2019
- Pla Municipal de polítiques d'igualtat de gènere a Lleida 2017 - 2021
- Pla local per a la infància de Lleida
- Pla d'inclusió social
- Estratègia de promoció i prevenció de la salut de l'Ajuntament de Lleida

2. DIAGNÒSTIC PREVI

DIAGNÒSTIC PREVI

Aquest diagnòstic mostra la situació de les drogues a la ciutat de Lleida basada en dades recents obtingudes de diferents fonts.

D'una banda, l'enquesta **ESTUDES** (enquesta estatal sobre ús de drogues en ensenyament secundari elaborada periòdicament pel Plan Nacional sobre Drogas entre joves de 14 a 18 anys) que, en la seva darrera enquesta elaborada al 2016-17, mostra que les drogues més consumides a Catalunya en aquesta franja d'edat són l'alcohol, el tabac i el cànnabis. El seu consum habitual (últims 30 dies) es situa en un 62% en el cas de l'alcohol, en un 27% en el cas del tabac i en un 20,3% en el cas del cànnabis. Si es comparen aquestes dades amb les d'enquestes precedents, s'observa una disminució tant del consum d'alcohol, com de tabac i cànnabis.

El consum de la resta de substàncies (cocaïna, èxtasi, al·lucinògens, amfetamines, inhalants volàtils, heroïna,...) és molt més minoritari situant-se entre el 0,9 i el 0,3%. Una menció apart mereix el tema del consum d'hipnosedants que presenta una prevalença del consum del 7% (en la majoria dels casos amb recepta mèdica). El consum d'hipnosedants mostra una lleugera tendència ascendent. Així mateix ho fa el consum d'èxtasi, heroïna i esteroides anabolitzants. Per contra, el consum de cocaïna, inhalants i GHB mostra un petit descens i el d'al·lucinògens i amfetamines/speed es mostra estable.

La proporció de persones consumidores de les diferents drogues augmenta progressivament amb l'edat. L'edat d'inici de consum es situa al voltant dels 14 anys en el cas d'alcohol i tabac, i en els 14,6 en el cas del cànnabis.

Si es mira la variable sexe, les noies consumeixen més alcohol, tabac i tranquil·litzants, mentre que els nois superen a les noies en el cas del cànnabis i altres drogues.

Pel que fa al fenomen del *binge drinking* (ingesta de grans quantitats d'alcohol en poc temps), l'enquesta mostra que el 44,1% dels estudiants s'havien emborratxat alguna vegada a la vida; el 39,4%, en els darrers dotze mesos, i el 21,1%, en els darrers trenta dies. L'edat mitjana d'inici de les embriagueses va ser els 14,6 anys, sense que hi haguessin diferències entre sexes.

El 34,9% dels estudiants de 14 a 17 anys van aconseguir begudes alcohòliques per si mateixos. Els llocs on van comprar o aconseguir amb més freqüència begudes alcohòliques van ser les botigues de barri, els quioscs i els cellers (74,1%); els supermercats (62,1%); els bars o pubs (59,8%); les discoteques (56,1%); els hipermercats i la casa d'altres persones (31,5%); i la casa on vivien (28,3%).

Pel que fa al paper que va tenir el centre docent actual en l'educació sobre drogues dels estudiants, el 83,2% de l'alumnat va declarar que en el seu centre educatiu actual havia rebut informació o s'havia tractat a classe el tema del consum de drogues i els efectes i problemes associats amb les diverses substàncies psicoactives i les seves formes de consum. Conseqüentment, el grau de coneixement sobre les drogues era més rellevant entre l'alumnat que afirmaven que havien tractat aquest tema en el seu centre educatiu actual.

Si s'amplia aquesta informació a una franja d'edat superior, i segons l'enquesta **EDADES 2015** (enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues adreçada a persones de 15 a 64 anys realitzada

també pel Plan Nacional sobre Drogas) l'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides a Catalunya, seguides del cànnabis, dels hipnosedants i, a més distància, de la cocaïna en pols. El seu consum habitual (últims 30 dies) es situa en un 60% en el cas de l'alcohol, en un 34,5% pel tabac, un 8,6% en el cas del cànnabis, un 7,4% per als hipnosedants i un 1% per a la cocaïna en pols.

En general, s'observa una disminució o una estabilització de les prevalences de consum de totes les substàncies respecte l'enquesta anterior. El consum de drogues va ser, en general, més gran entre els homes, excepte en el cas dels hipnosedants (amb recepta mèdica o sense), el consum dels quals va ser molt més freqüent en les dones. Els consumidors de substàncies psicoactives van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas del tabac i de l'alcohol on les prevalences dels quals van ser molt similars. En el cas dels hipnosedants, el consum va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys.

L'acció més valorada per la població per fer front al problema de les drogues il·legals va ser l'educació sobre les drogues a les escoles.

Durant l'elaboració del **Pla local de Joventut de Lleida 2016-2020**, es van realitzar grups de discussió en relació als eixos que havia d'incorporar el pla. En relació al tema de la salut, es produeix alta coincidència entre jove de diferents edats, estudis i estils que afirmen que hi ha molta informació sobre les drogues i molt accessible, però en molts casos no és efectiva. Consideren que la informació que serveix és la que aprens pel teu compte a través d'experiències personals o d'amistats. En canvi, la informació que ve dels adults o de les famílies no els és creïble perquè no prové d'experiències reals. Sovint els missatges preventius que es donen a les xerrades no són creïbles ja que la gent experimenta i veu que a curt termini no li passa res. Proposen que la transmissió de la informació sigui a través de joves iguals i a través d'experiències personals que causin un impacte. Proposen una prevenció més proactiva i adaptada a cada grup i a cada persona. Opinen que caldria canviar la prevenció i fer tallers on la gent sigui activa. Els preocupa el consum dels/les més joves i veuen com es ven alcohol a menors i es beu tant als bars com al carrer. El consum d'alcohol i marihuana té una paper molt social sobretot entre la gent més jove. En paraules textuais "L'alcohol és tan social que la pressió social pot més que l'experiència i la raó. I segueixes, i segueixes", "t'ajuntes per fumar, per conèixer gent, fas amics...".

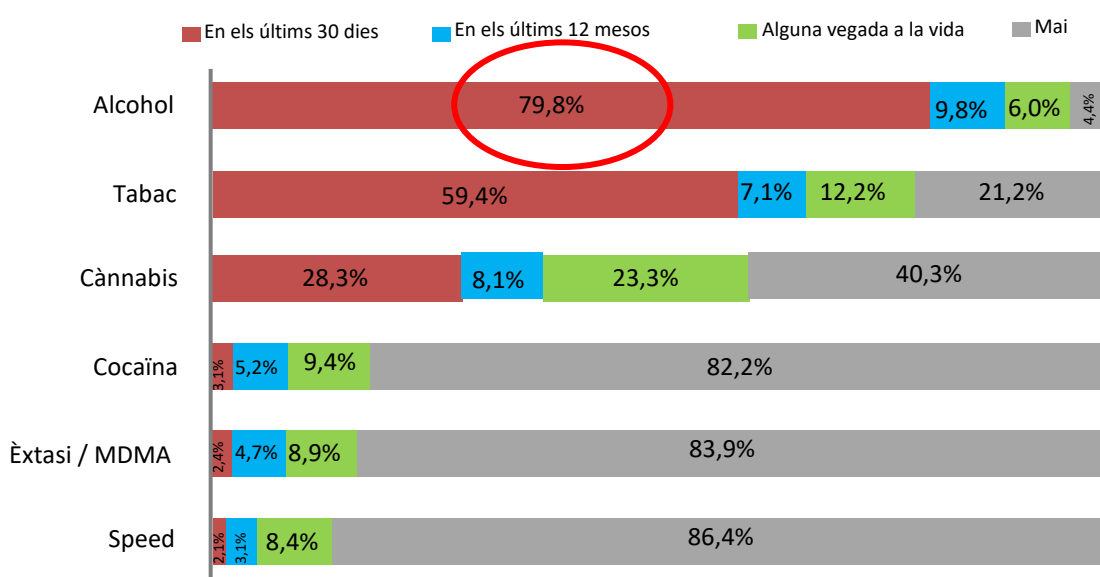
A més de totes aquestes dades, l'any 2016 es va realitzar a Lleida l'estudi "**OCI NOCTURN A LLEIDA**" sobre valoracions, hàbits i comportaments de la població jove de Lleida en relació al consum de drogues. Es va aplicar un qüestionari a una mostra de 400 persones a peu de carrer i es van realitzar entrevistes a persones rellevants del món de l'oci (treballadors i treballadores de locals d'oci, Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, personal sanitari d'urgències, associacions veïnals) que han servit per obtenir informació local sobre el tema de les drogues.

Els resultats van destacar un cop més que alcohol i tabac continuen sent les dos substàncies més consumides pels joves de la ciutat. L'alcohol en primer lloc, amb un 79,8% dels joves enquestats que afirmen haver-lo consumit els darrers 30 dies. No s'observen grans diferències en les freqüències de consum per sexe i grup d'edat. El tabac, l'havien consumit el 59,4% del jovent consultat i el cànnabis un 28,3%. En el cas del cànnabis si que s'observen diferències per sexe i edat. És més consumit en el cas dels homes amb un 33% en comparació amb un 25% de

les dones. Pel que fa a l'edat, el percentatge de consum entre les persones menors de 35 anys és del 30% enfront el 10% quan són majors de 35 anys.

Cocaïna, èxtasi i speed presenten freqüències de consum molt baixes i bàsicament centrades en persones entre 25 i 34 anys. Concretament, un 3,7% de les persones enquestades deien haver consumit cocaïna, 2,4% en el cas de l'èxtasi i un 2,1% en el cas de l'speed. Apareix alguna experiència, però molt residual, amb drogues al·lucinògenes.

Es va detectar algun consum d'alcohol al carrer però res comparable a situacions de botellot com les que es donen en altres ciutats.

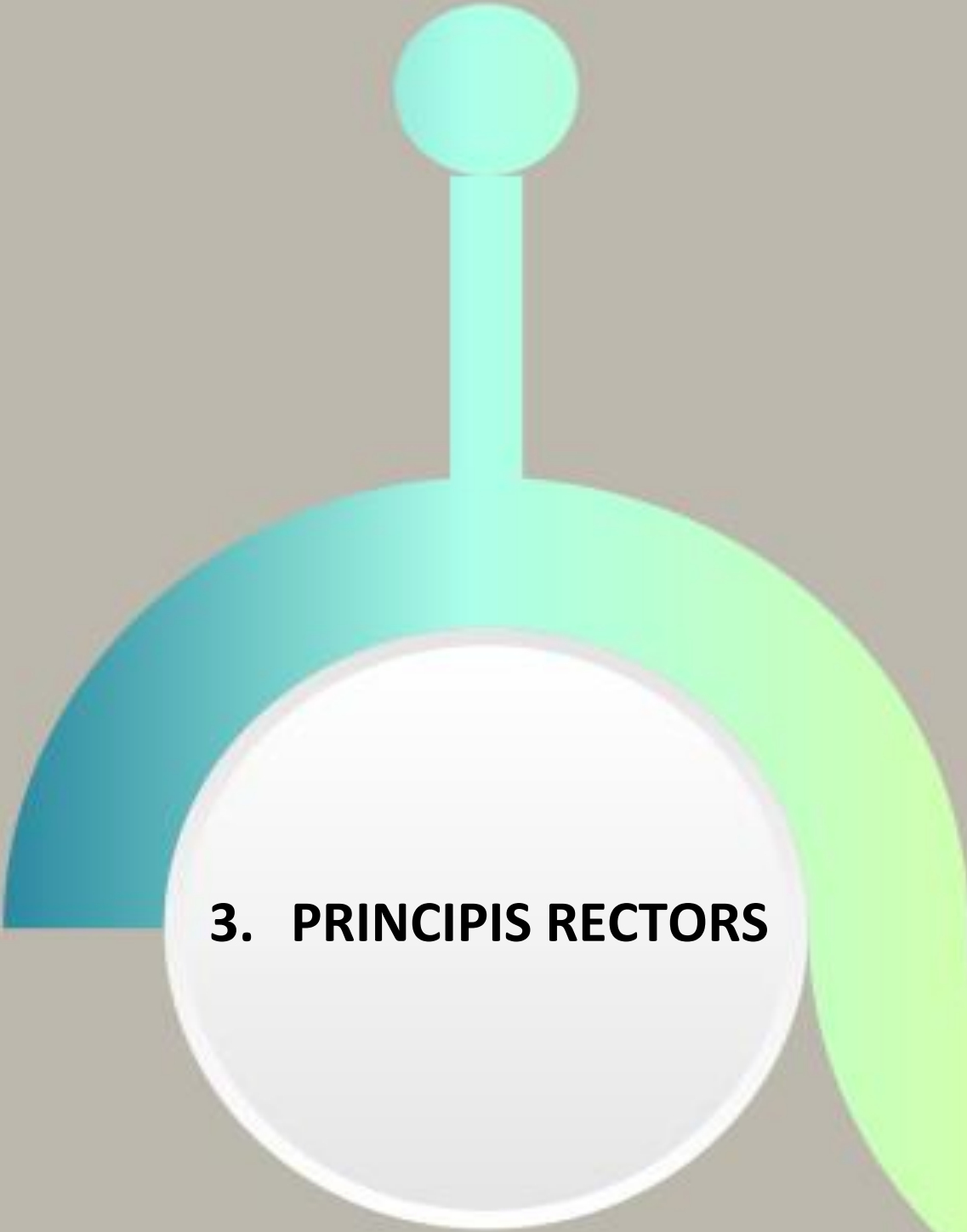
Reptes importants que es deriven d'aquest estudi són: la potenciació de l'ús del transport públic per anar i tornar de festa (un 71% de les persones que surten de festa utilitzen el vehicle privat); fomentar encara més la utilització del preservatiu en les relacions sexuals esporàdiques, encara que un 61% de les persones enquestades afirmen utilitzar-lo sempre; i continuar treballant per sensibilitzar envers el soroll i l'incivisme que es genera en els espais on conflueixen molts locals d'oci.

Fins al moment, Lleida no disposava d'informació específica relacionada amb temes d'assetjament i agressions sexuals en entorns d'oci. L'estudi va incorporar diverses preguntes relacionades amb aquest tema i es van obtenir resultats que no deixen indiferents. Un 35% de les persones enquestades van afirmar que alguna noia del seu grup d'amistats havia estat víctima d'assetjament sexual per part d'algun noi i un 11,3% van afirmar que alguna noia del seu grup havia patit abús o agressió sexual. Un 16% va indicar que en el seu propi grup d'amistats hi ha nois que assetgen sexualment a noies i un 6% admet abusos i agressions. Malgrat el tema de l'assetjament sexual és complex, la influència del consum de drogues té una relació directa en els casos que es donen en espais d'oci nocturn, i per tant, cal tenir en compte aquestes dades a l'hora de fer polítiques de prevenció i reducció de riscos en relació al consum de drogues.

Per a una ampliació d'aquestes dades a nivell local, s'ha creat l'*Observatori d'hàbits de salut i benestar de la població juvenil a la ciutat de Lleida* que ha de permetre tenir un coneixement més profund dels factors de risc i protecció en relació a l'inici del consum de drogues i els problemes associats al seu consum.

Aquest observatori està vinculat a la implementació de l'*Estratègia de promoció i prevenció de la salut de l'Ajuntament de Lleida* i lligat a l'aplicació del programa Planet Youth (Programa comunitari per a la prevenció del consum de drogues i la promoció de la salut basat en evidència científica) i que ha de permetre fer un seguiment a mitjà i llarg termini tant dels percentatges de consum com de l'impacte de les polítiques de drogues en la població.

L'any 2019 es va iniciar el programa Planet Youth amb una recollida de dades a través d'un qüestionari a joves de 15-16 anys. Els resultats obtinguts estan pendents de presentar-se.

3. PRINCIPIS RECTORS

PRINCIPIS RECTORS

Educació i promoció del benestar i de la salut

Les accions en matèria de prevenció i atenció a les drogodependències han d'estar basades en l'educació per a la salut, com a estratègia fonamental per treballar els processos d'aprenentatge que generen els canvis en els individus i les comunitats.

El centre en les persones

Les drogues són l'excusa per apropar-se a les persones i a les seves necessitats. Per tant, el protagonisme d'aquest pla, tant en qualitat de subjectes emissors com de receptors de les accions, el tenen els ciutadans i les ciutadanes.

Participació, comunitat, territori

La participació de tots els agents que intervenen, actuen i conviuen a la comunitat ha d'esdevenir tant una estratègia com un objectiu en si mateix. Així, els lligams i valors comunitaris seran elements a prioritzar i reforçar. La participació ha de permetre el repartiment de tasques i responsabilitats de manera organitzada. El protagonisme ha de ser compartit. L'àmbit territorial al qual s'adreça aquest pla és el municipi de Lleida.

Equitat

Facilitar en igualtat de condicions i sense discriminació, l'accés de tota la població a les prestacions de promoció, preventives i atenció i tractament, prestant especial atenció a aquells col·lectius i grups socials més vulnerables o amb major facilitat d'accés a serveis i recursos públics.

Transversalitat

El fenomen de les drogodependències és complex i multicausal. Hi estan implicats múltiples factors personals, familiars i socials. El seu abordatge haurà de ser multifactorial i tenint en compte variables bio-psico-socials i emocionals. Per tant, haurà de ser atès des de diferents àmbits (formació, salut, lleure, comunitat...) i des de diferents rols professionals (persones educadores, monitores, psicòlogues, infermeres,...). És necessari també un treball transversal i en xarxa per no duplicar accions i per atendre totes les necessitats que es puguin detectar.

Sostenibilitat i avaluació

El Pla ha d'oferir credibilitat mitjançant el compromís del seu manteniment en el temps. Així mateix, cal generar mecanismes de seguiment i valoració continuada.

Perspectiva de gènere

Es vetllarà perquè les actuacions incloses dins d'aquest pla incorporin la perspectiva de gènere per tal d'adequar-se a les necessitats de cada col·lectiu i per promoure una educació igualitària i la prevenció de qualsevol comportament sexista.

Empoderament i auto-cura

Capacitar els individus i la comunitat és un objectiu clau i, a la vegada, esdevé una estratègia, per poder incidir de manera ferma i continuada en els processos d'aprenentatge cap a estils de vida més saludables. En els darrers anys, s'ha incorporat la promoció de les habilitats per a la vida als programes de prevenció de drogodependències. S'entén que les emocions formen part de l'ésser humà i és fonamental aprendre a conviure amb elles, expressar-les, regular-les i potenciar-les com un factor de protecció en relació en les conductes de risc.

Prevenió ambiental

L'abordatge preventiu ha d'atendre la promoció dels factors de protecció personals i també els comunitaris. Les estratègies de prevenció ambiental que faciliten entorns saludables i una percepció social més realista i coherent sobre les conseqüències del consum de drogues, possibiliten que el jovent tingui referents socials més segurs i menys ambigus en relació a les drogues.

Accessibilitat i inclusió

Es buscarà que les accions del pla siguin accessibles econòmica, física i territorialment. Intentant que sigui gratuïtes, amb horaris amplis i flexibles, amb accés sense barreres arquitectòniques i desenvolupades en diferents espais i barris de la ciutat. Així mateix, s'adreçaran de manera universal a tota la població sense oblidar la prevenció selectiva i indicada amb persones o col·lectius amb especial situació de vulnerabilitat. En aquest darrer cas, es vetllarà perquè aquests programes evitin cap estigma i compleixin criteris d'inclusió.

**4. PLA D'ACCIÓ:
EIXOS
ESTRATÈGICS,
OBJECTIUS I
ACTUACIONS**

EIX ESTRATÈGIC DE PROMOCIÓ DE LA SALUT I PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES

Objectiu general

Promoure els factors de protecció individuals, familiars i socials associats als inicis de consum de drogues, i reduir els factors de risc.

Objectius específics

- Desenvolupar les habilitats per a la vida dels infants i joves de la ciutat i promoure estils de vida saludables.
- Retardar l'edat d'inici del consum de drogues.
- Promoure la parentalitat positiva de les famílies amb fills i filles menors d'edat per tal de promoure els factors de protecció familiar que prevenen l'inici del consum de drogues dels infants i adolescents.
- Implicar als agents comunitaris en la prevenció dins el seu territori més proper
- Sensibilitzar i formar a la ciutadania envers els riscos del consum de drogues i el seu paper en la prevenció, especialment a les famílies i a les professionals de sectors socials, sanitaris i educatius.
- Oferir informació i assessorament gratuït sobre les drogues.

Àmbit	Actuació	Agents implicats
Educatiu	Aventura de la vida - Programa de promoció de la salut adreçat a infants, amb la implicació de tota la comunitat educativa. Planteja un treball preventiu centrat en l'entrenament de les habilitats per a la vida.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Fundesplai
	Ordago - Programa de promoció de la salut i desenvolupament d'habilitats per a la vida. Planteja un treball preventiu centrat en el tabac i l'alcohol com a primeres drogues de consum.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Fundesplai
	Max a escena - Programa de prevenció de les drogodependències que, a través del teatre, pretén potenciar els factors de protecció i reduir els factors de risc. Relacionats amb les primeres sortides i els primers consums.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Aula Municipal de Teatre
	Posa't en ON! - Programa educatiu per al bon ús dels dispositius mòbils que té per objectiu potenciar les habilitats i capacitats necessàries per viure en un entorn digital.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
	Concurs escolar de còctels sense alcohol amb motiu del dia mundial sense alcohol	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
	Taller de tabac - Tallers per prevenir l'inici del consum del tabac	AECC
	Classe sense fum - Programa de prevenció del tabaquisme adreçat a alumnat de 1r i 2n ESO	Agència de Salut Pública de Catalunya
	Educació per a la salut – Taller sobre tabaquisme	Creu Roja Joventut
	La Caputxeta vermella - Taller en el qual, mitjançant la història de la "cibercaputxeta", s'aprofundeix en els riscos de les xarxes socials per concloure quines són les conductes segures per no caure en els paranyes que es podem trobar a les pantalles.	Mossos d'Esquadra
	Les xarxes socials. El Taller - Taller participatiu en què s'analitza un cas de sexting a partir del qual es reflexiona sobre les conductes a les xarxes socials i les seves possibles repercussions legals.	Mossos d'Esquadra
	Internet segura per a nens i nenes - Activitat en què es comparen les conductes habituals al món real i al món virtual, per prendre consciència dels riscos en què s'acostuma a caure en el món virtual i com convertir-los en conductes segures.	Mossos d'Esquadra

	Sense embuts. Trobades presencials periòdiques per a joves on poder reflexionar sobre temes del seu interès. També ofereix trobades formatives per a professionals que treballen amb joves i per a famílies.	Sense embuts
Familiar	Familiari – Material educatiu en format calendari que proposa una activitat mensual sobre salut per ser compartida en família. Pretén implicar l'entorn familiar en l'educació per la promoció de la salut, facilitant eines i recursos socio-educatius, potenciant la parentalitat positiva i el vincle afectiu entre la unitat familiar. Inclou tallers per grups de famílies.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
	Moneo - Programa educatiu adreçat a pares i mares per la millora de les relacions familiars durant l'adolescència i la capacitat de les relacions parentals, fent especial atenció la prevenció de situacions de risc en relació a l'abús de drogues i l'afectivitat i sexualitat.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Associació Antisida de Lleida
	Max experience - Representació de les obres de teatre "Max a escena" i "Max in love" adreçada a famílies i públic general	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Aula Municipal de Teatre
Lleure	Assessorament i formació a professionals de l'àmbit del lleure (monitors/es, entrenadors/es, educadors/es,...) que vulguin realitzar activitats o projectes de prevenció de les drogodependències amb els infants i joves amb els quals treballen.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
	Tallers de prevenció sobre drogues per grups d'infants i joves participants d'activitats d'oci o lleure educatiu	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
Comunitari	Planet Youth: Programa de prevenció de consum de drogues en joves. El model està basat en tres pilars fonamentals: evidència científica, abordatge comunitari i constant diàleg entre els investigadors, polítics, tècnics i professionals que desenvolupen el programa. Projecte vinculat al desenvolupament de l'Estratègia de promoció de la salut a la ciutat de Lleida.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i entitats implicades
	Celebració dies mundials alcohol i tabac amb punts informatius i de sensibilització, així com altres iniciatives.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de

		l'Ajuntament de Lleida, AECC i ARLLE
	Observatori LleidaPantalles – Col·lectiu de professionals que, des de diferents àmbits i institucions, treballen temes relacionats amb l'ús d'Internet, les xarxes socials i els mitjans audiovisuals. S'organitza com a observatori per tal de poder copsar, compartir i analitzar el màxim d'informació rellevant relacionada amb els hàbits d'ús i la percepció que els ciutadans/es de Lleida tenen sobre els entorns digitals per tal de promoure dinàmiques i accions que donin resposta a necessitats i que contribueixin de manera global a un ús més saludable, segur i responsable de la tecnologia digital.	Universitat de Lleida, Ajuntament de Lleida, Generalitat de Catalunya, Família Digital
	Formació i assessorament continuat en promoció d'habilitats per a la vida i prevenció de conductes de risc – Jornades i reunions tècniques de formació en prevenció de conductes de risc i promoció d'habilitats per a la vida adreçada a professionals de l'àmbit educatiu, social o sanitari que estan implementant accions de promoció de la salut amb infants, adolescents o joves.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
Atenció	Servei Salut Jove - Servei d'assessorament sobre salut per joves i famílies en temes de relacions afectives i suport psicològic, alimentació i nutrició saludable, i consum de drogues, sexualitat i mètodes anticonceptius.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials i Departament de Joventut de l'Ajuntament de Lleida
	Consulta oberta del Programa Salut i Escola - Programa per apropar els serveis de salut als centres docents i als adolescents, mitjançant la consulta oberta als centres d'educació secundària amb les màximes garanties d'intimitat.	Institut Català de la Salut

EIX ESTRATÈGIC: REDUCCIÓ DE RISCOS ASSOCIATS AL CONSUM DE DROGUES

Objectiu general

Reduir els riscos associats al consum de drogues: intoxicacions, accidents de trànsit, sancions administratives, conductes sexuals de risc o conflictes de convivència, entre d'altres.

Objectius específics

- Promoure estratègies, programes i projectes de gestió dels riscos associats al consum de drogues.
- Involucrar a tota la ciutadania en el seu paper en la reducció de riscos, especialment al sector de l'oci nocturn.
- Oferir atenció i orientació als menors i joves que estiguin tenint consums de drogues de risc i a llurs famílies.
- Formar a joves en promoció de la salut i reducció de riscos associats al consum de drogues per tal que desenvolupin estratègies de prevenció entre iguals.
- Assegurar el compliment de la normativa vigent en matèria de drogodependències (espais sense fum, venda d'alcohol, consum o tinença de drogues il·legals a la via pública).

Àmbit	Actuació	Agents implicats
Educatiu	Saps de què va? - Programa de prevenció de conductes de risc (drogues i sexualitat) per joves majors de 16 anys. Consta d'una visita guiada a una exposició ubicada a Palma - Centre de recursos juvenils.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Associació Antisida de Lleida
	Canvi de marxa - Activitat d'educació vial d'impacte. Simula un accident provocat pel consum d'alcohol o altres drogues. Inclou testimonis de protagonistes reals d'un accident de trànsit.	Guàrdia Urbana de Lleida
	Drogues i lleis - Presentació informativa en què s'informa dels diversos il·límits en què es pot incórrer quan es porten o consumeixen substàncies il·legals.	Mossos d'Esquadra
Familiar	Tallers sobre com prevenir les drogodependències a casa per a famílies en especial situació de vulnerabilitat: serveis socials, grups de preservació familiar,...	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
Lleure	Tallers de reducció de riscos en relació al consum de drogues per a joves en especial situació de vulnerabilitat: grups de serveis socials, MENA,...	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
Comunitari	Nits Q Lleida - Intervenció educativa en espais d'oci nocturn. El projecte està vinculat a un procés participatiu que inclou tots els col·lectius i entitats (administració local i regidories competents, locals i espais d'oci nocturn, col·lectius i entitats juvenils, cos dels mossos d'esquadra i policia local, associacions de veïns...) involucrades en el sector de l'oci nocturn de la ciutat de Lleida.	Ajuntament de Lleida i Plataforma Nits Q Lleida
	Decàleg de bones pràctiques en festes populars en dispensació responsable d'alcohol.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida
	En plenes facultats - Projecte preventiu en conductes de risc relacionades amb el consum de substàncies i la sexualitat en població universitària per tal de formar agents de prevenció entre iguals.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l'Ajuntament de Lleida i Fundació Salut i Comunitat

	Som.nit – Projecte d’acció directa d’informació, prevenció i reducció de riscos associats al consum de drogues en espais d’oci nocturn.	Creu Roja Joventut
	“Si ets menors, sense alcohol” Programa de sensibilització dirigit al petit i mitjà comerç amb el compliment de la legislació en matèria de venda de begudes alcohòliques a menors d’edat.	Mossos d’Esquadra Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l’Ajuntament de Lleida
	Formació en dispensació responsable d’alcohol per a professionals de l’oci nocturn i persones que gestionen barres en festes populars.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l’Ajuntament de Lleida i Generalitat de Catalunya
Atenció	Servei Salut Jove - Servei d’assessorament sobre salut per joves i famílies en temes de relacions afectives i suport psicològic, alimentació i nutrició saludable, i consum de drogues, sexualitat i mètodes anticonceptius.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials i Departament de Joventut de l’Ajuntament de Lleida
	Programa de mesures educatives com a alternativa a la sanció per consum de drogues a la via pública - Sessions individuals i familiars d’assessorament per a joves menors de 18 anys que han estat sancionats per consum o tinença de drogues a la via pública.	Regidoria de les Polítiques per als drets socials de l’Ajuntament de Lleida, Guàrdia Urbana i Mossos d’Esquadra
	CSMIJ – Centre de salut mental infantil i juvenil. Servei de la xarxa pública de Catalunya especialitzat en assistència psicològica i psiquiàtrica a pacients fins els 18 anys. Atén adolescents amb consum problemàtic de drogues.	Sant Joan de Déu Terres de Lleida

EIX ESTRATÈGIC: ATENCIÓ I TRACTAMENT A PERSONES USUÀRIES DE DROGUES

Objectiu general

Atendre a les persones usuàries de drogues en el seu procés de deshabitució, desintoxicació i/o reinserció.

Objectius específics

- Facilitar eines i accions en matèria de tractament i d'inserció sociolaboral.
- Donar suport tècnic i econòmic a les entitats que treballen en l'atenció, tractament, desintoxicació i reinserció de persones drogodependents.
- Assessorar a les famílies de persones amb problemes de drogues pel que fa a l'acompanyament de la persona usuària de drogues.

Àmbit	Actuació	Agents implicats
Comunitari	PIX-Programa d'intercanvi de Xeringues- Programa dirigit a persones usuàries de drogues injectades amb l'objectiu de prevenir el contagi de malalties infectocontagioses. Programa estès arreu del territori català a través de farmàcies comunitàries, punts d'intercanvi, centres d'atenció primària i CAS.	Col·legi de Farmacèutics CAS Arrels CAP de salut
	Grups de deshabituació al tabac	AECC
Atenció	Deshabituació al tabac	Unitat de tabaquisme Hospital de Santa Maria
	Centre d'atenció i seguiment de les drogodependències (CAS) - Atenció individual i grupal a persones que pateixen un problema amb les drogues i llurs familiars.	Hospital de Santa Maria
	Programa de Reducció de danys- Programa d'atenció social i sanitària a persones toxicòmanes que estan consumint en actiu.	Fundació Arrels St. Ignasi
	Atenció, suport i reinserció de persones amb problemàtica de drogodependències. Atenció individual i grupal de persones drogodependents i gestió d'una empresa de reinserció social.	Agrupa't
	Atenció i suport a les persones que han patit un problema amb l'alcohol i llurs famílies.	Associació Alcohòlics rehabilitats

5. METODOLOGIA

METODOLOGIA

La metodologia de treball i el desenvolupament del Pla de drogues 2019-2023 es farà a través dels espais participatius creats per a la implementació de *l'Estratègia de promoció i prevenció de la salut*.

Des de l'any 2018 està creada la TAULA INTERSECTORIAL D'ESTILS DE VIDA SALUDABLES PER A POBLACIÓ INFANTO-JUVENIL A LLEIDA amb la implicació i participació d'agents de diferents àmbits que treballen en la promoció de la salut i prevenció del consum de drogues.

Agents participants	
Institució/Entitat	Associació Antisida Lleida
	Àrea d'infància i família- Ajuntament de Lleida
	Programes educatius d'entorn- Ajuntament de Lleida
	Àrea de Pla Local d'inclusió -Ajuntament de Lleida
	Regidoria de Joventut -Ajuntament de Lleida
	Departament de Salut Pública- Ajuntament de Lleida
	Projectes educatius-Departament d'educació de la Generalitat de Catalunya
	Àrea de promoció de la salut -Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya
	Salut comunitària -Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya
	Programa Salut i Escola-Departament de Salut de la Generalitat
	Joventut- Departament de Benestar, Treball i Afers Socials de la Generalitat
	Associació Espanyola contra el càncer-Delegació de Lleida
	Facultat d'Infermeria -Universitat de Lleida
	Facultat de Ciències de l'educació-Universitat de Lleida
	Càtedra DOTS-Universitat de Lleida
	Programa Planet Youth a Espanya i països d'Amèrica Llatina
	Centre Salut Mental infantil i Juvenil de Lleida
	Cos de Mossos d'Esquadra
	Àrea de joventut- Creu Roja Lleida

FASES DE TREBALL
1. Creació de la taula i identificació de recursos i serveis existents a Lleida.   2. Passació qüestionari Planet Youth i tractament de dades.   3. Presentació resultats i elaboració pla de treball conjunt d'acord amb els objectius del PLA DE DROGUES.   4. Treball comunitari i seguiment d'accions desenvolupades.   5. Avaluació i devolució al grup de treball.

6. MECANISMES D'AVALUACIÓ

MECANISMES D'AVALUACIÓ

L'acció municipal en relació al Pla de drogues 2019-2023 serà avaluada periòdicament, a través d'instruments quantitatius i qualitatius, amb l'objectiu de poder identificar l'eficiència i l'eficàcia de les accions proposades en aquest Pla.

Per a cada eix estratègic es recolliran els indicadors de procés següents:

- Recursos invertits (econòmics, material, personals,...)
- Metodologia i procediments
- Grau de compliment de les accions proposades
- Participació (persones assistents, receptores, participants,...)

També es recolliran indicadors de satisfacció a través de:

- Qüestionaris de valoració que respondran persones participants als projectes
- Entrevistes realitzades a informants clau

Aquests indicadors seran complementats i discutits en diferents plataformes participatives amb professionals d'entitats i sectors implicats en aquest pla.

Finalment, es realitzarà una **avaluació de l'impacte** d'algunes de les accions d'aquest pla, sobretot les adreçades a població juvenil, per valorar l'efectivitat de les diferents propostes.

L'*Observatori joves, salut i benestar*, a través del programa [Planet Youth](#), realitzarà una enquesta bianual a joves de 15-16 anys estudiants de la ciutat de Lleida sobre consum de drogues i altres aspectes de salut i benestar emocional. El treball de camp d'aquest procés d'avaluació el realitzarà l'entitat [ICSRA- The Icelandic Centre for Social Research and Analysis](#). Aquesta entitat, consultora a nivell internacional, treballa per promoure l'aplicació de programes de prevenció del consum de drogues en població juvenil basats en evidència científica.

Igualment, participaran en el tractament de dades d'aquesta enquesta bianual, professionals de la [Càtedra Desenvolupament d'Organitzacions i Territoris Saludables-DOTS](#) que pertany a la Universitat de Lleida.

7. CARTERA DE SERVEIS

CARTERA DE SERVEIS

Tots els recursos de la ciutat en matèria de drogodependències estan integrats en la “Guia online de recursos de promoció de la salut de la ciutat” que recull els programes i serveis que ofereixen, tant l’Ajuntament de Lleida, com altres institucions i entitats, en matèria de prevenció i atenció.

Aquesta guia, que funciona com un cercador, permet trobar la informació dels recursos d’una manera fàcil i accessible. Està dirigida a tota la ciutadania, encara que principalment a professionals, joves i famílies.

La guia està estructurada en quatre apartats per a una cerca més fàcil dels recursos:

- **A qui s’adreça:** 1a infància / educació infantil i primària / adolescència / joves / famílies / professionals / adults / persones grans
- **Àmbit:** escolar / lleure / comunitari / atenció
- **Tipologia:** programes / activitats i tallers / serveis d’atenció / webs i recursos online.
- **Temàtica:** hàbits saludables / drogues, addiccions i riscos / benestar emocional / afectivitat i sexualitat / activitats esportives / promoció activa de la salut / suport a l’autonomia personal

El catàleg permet conèixer recursos per facilitar-ne l’accés a les persones interessades. També facilita la planificació i desenvolupament de programes en temes de salut en diversos àmbits, sobretot en el sector educatiu i de lleure, i orienta per adreçar-se al recurs més adequat. Aquest cercador és viu i es va actualitzant periòdicament.

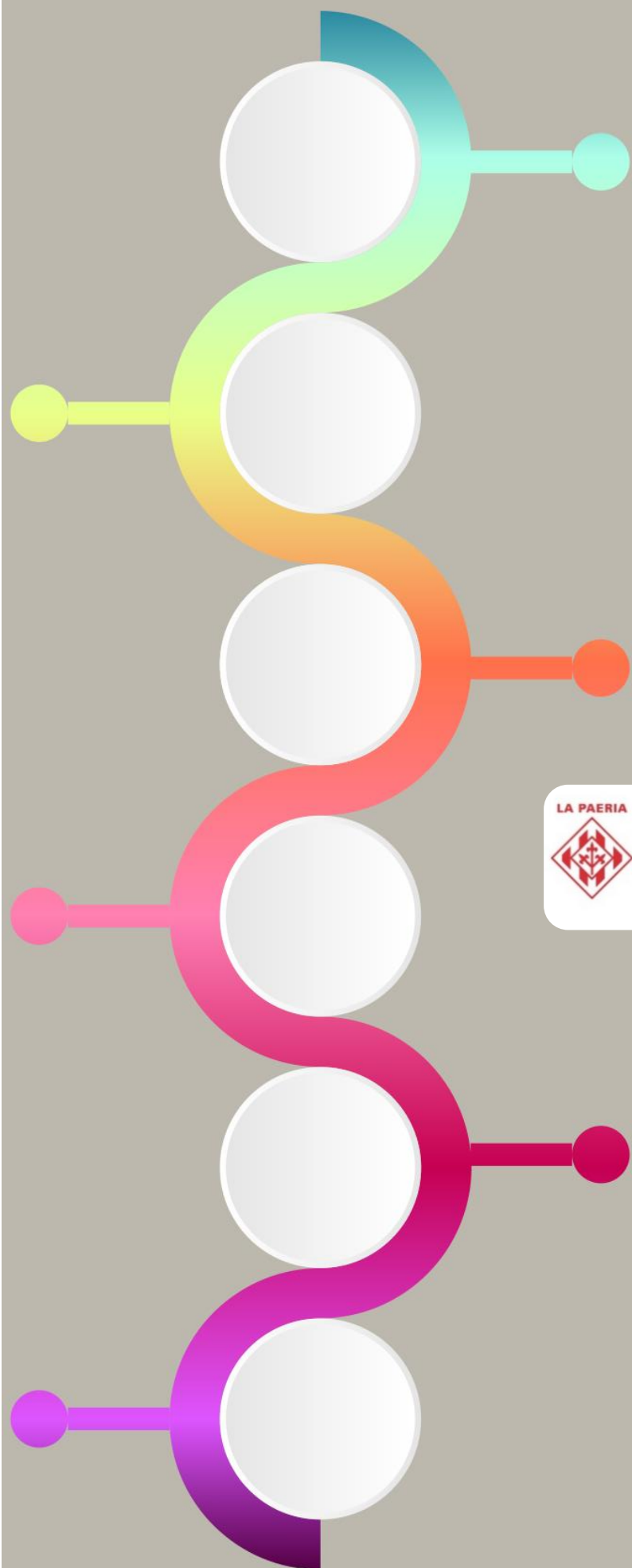
<http://benestarsocial.paeria.cat/lleida-saludable>

A stylized purple alien head graphic is positioned in the upper half of the slide. It features a small purple sphere at the top, connected by a vertical purple line to a larger purple semi-circle. A white circle is centered within the purple semi-circle, serving as a background for the text.

8. DOCUMENTACIÓ I FONTS CONSULTADES

DOCUMENTACIÓ I FONTS CONSULTADES

Detecció i intervenció del consum de drogues en menors d'edat. Guia per a l'elaboració d'un protocol d'actuació en l'àmbit municipal. Diputació de Barcelona. Barcelona. 2010	Elisardo Becoña. Bases teóricas que sustentan los programas de prevención de drogas. Plan Nacional sobre drogas. Madrid. 1999	Elisardo Becoña. Bases científicas de la prevención de las drogodependencias. Plan Nacional sobre drogas. Madrid. 2002
Estrategia nacional sobre drogas 2018. Plan Nacional sobre drogas. Madrid. 2018	Guía práctica para una prevención eficaz. Ministerio del Interior i Asociación de técnicos para el desarrollo de programas sociales. Madrid. 2004	Guidelines for the evaluation of drug prevention. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. Luxemburg. 1998
Informe Planes municipales sobre drogas. Ministerio del Interior i FEMP. Madrid. 2002.	Llibre Blanc de la prevenció a Catalunya: consum de drogues i problemes associats.	Manual para la elaboración de planes de drogas. FEMP i Ministerio del Interior. Madrid. 2001.
Meta-análisis de programas de prevención del abuso de drogas. Fundación de Ayuda contra la Drogadicción i Consejería de Sanidad de la comunidad de Madrid. Madrid. 2000	Pla d'actuació en prevenció de drogues 2012-2016 Consum de drogues i problemes associats.	Plans locals Ajuntament de Lleida: salut, joventut, polítiques igualtat, infància.
Plans locals de drogues dels municipis de Bilbao, Reus, Sabadell, Tarragona, Vilafranca del Penedès i també el de la Diputació de Barcelona.	Prevención de las drogodependencias. Análisis i propuestas de actuación. Plan Nacional sobre drogas. Madrid. 1997	

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida
**Regidoria de les Polítiques
per als Drets Socials**